

WA

INHOUD

Inleiding	2.
Beleidsplan	3.
- Voorwoord	4.
- Activiteiten	4.
- Gebouw en voorzieningen	4.
- Organisatie	5.
- Schulden	5.
- Claim "Nieuw Beleid"	5.
- Begroting	7.
- Seizoenplanning	8.
Verslag '78/'84	10.
- Organisatorische geschiedenis	11.
- Activiteiten	23.
- Publiciteit	32.
- Financiële jaarstukken Vereniging Hal 4	33.
- Financiële jaarstukken Stichting Hal 4	34.
Kolofon	35.

Inleiding.

Naar aanleiding van vragen vanuit de Rotterdamse Kunststichting om na 5 jaar functioneren van Hal 4 een verslag te schrijven is aan deze wens bij deze voldaan. Hierbij een uitgebreid overzicht van alle activiteiten, de organisatorische geschiedenis en de financiële jaarstukken.

Uit dit verslag kan men konkluderen dat Hal 4 zich een onmisbare positie heeft verworven t.o.v. de andere organisaties in Rotterdam.

De diversiteit van de activiteiten was groot. Onweerlegbaar is bewezen dat de lokatie geen belemmering hoeft te zijn voor de bereikbaarheid.

Bovendien is gebleken dat door een flexibele opstelling er ten alle tijden ingehaakt kon worden op aktuele ontwikkelingen.

Naast het verslag is er een kort en bondig beleidsplan geformuleerd, waarin verwoord wordt hoe Hal 4 in de toekomst kan functioneren.

Met het vervaardigen van een dergelijk beleidsplan en verslag loopt de stichting Hal 4 het risico te verworden tot instituut. Het bestuur is echter van mening dat dit voorkomen kan worden.

G. Evan van der Most

Voorzitter stichting Hal 4.

februari 1985.

BELEIDSPLAN

- Voorwoord. 4.
- Aktiviteiten 4.
- Gebouw en voorzieningen 4.
- Organisatie 5.
- Schulden 5.
- Claim "Nieuw Beleid" 5.
- Begroting 7.
- Seizoenplanning 8.

Voorwoord.

Door de komst van het RO Theater is Hal 4 in een nieuwe fase terecht gekomen. De outillage is sterk verbeterd en de bezettingsgraad is enorm verhoogd.

Naast de activiteiten van het RO Theater blijven er in de komende 2½ jaar ook andere gebeurtenissen plaats vinden. Er moet zo optimaal mogelijk gebruik gemaakt worden van de nu gerealiseerde voorzieningen.

Het is dus belangrijk dat de stichting Hal 4 haar identiteit niet verliest, de band met haar vaste publiek vasthoudt, interessante activiteiten blijft initiëren, haar organisatie uitbreidt en toewerkt naar de situatie over 2½ jaar, wanneer de nieuwe schouwburg gereed is.

De stichting Hal 4 zal zich te weer moeten stellen tegen de zuigende werking van de nieuw te bouwen Rotterdamse schouwburg. (In Amsterdam bekend als het zogenaamde "Stopera-effect"). Zo spoedig mogelijk zal de stichting Hal 4 bij de Gemeente Rotterdam een claim indienen op de pot "Nieuw Beleid".

Aktiviteiten

Kriteria voor activiteiten van Hal 4 zijn: Kunnen onmogelijk elders plaatsvinden, zijn optimistisch van ondertoon, bij voorkeur het niet eerder vertoonde, trend-vernieuwend en voor een zo breed mogelijk publiek, zonder concessies.

In de praktijk betekent dit theater (van Theatre du Soleil tot Radeis), concerten, feesten, forumdiscussies, 'n autodag, 'n computerfestival, 'n Hing Tech Play Week, etc. etc.

Veel van deze activiteiten zullen en kunnen door anderen georganiseerd worden, waarbij de stichting Hal 4 een bemiddelende en adviserende rol vervult.

Andere activiteiten, die anders echt niet zullen plaatsvinden, zullen onder de hoede van de stichting Hal 4 gerealiseerd worden.

De combinatie van publiekspodium en werkplaats is voor Hal 4 van essentieel belang. Met name na het vertrek van het RO Theater zal de werkplaatsfunctie, bijv. als video- en filmstudio, weer van groot belang worden.

Ook randactiviteiten als het organiseren van activiteiten elders of zelfs het produceren van een film moeten tot de mogelijkheden gaan behoren.

Het RO Theater heeft de hal voor 200 à 250 dagen in gebruik voor produkties als Mieke Mom, Merlijn, Konrad, Mahagony etc.

Gebouw en voorzieningen.

Dankzij de recente opknopbeurt is Hal 4 bouwkundig in goede staat. Zolang Hal 4 als kulturele ruimte gebruikt wordt betaalt de secretarie afdeling Kunstzaken de huur aan het Grondbedrijf. Het complex is op de monumentenlijst geplaatst en het resterende achterstallig onderhoud wordt in de komende zomer aangepakt. Zo spoedig mogelijk zal het interieur van de hal in een neutrale kleur gespoten worden, zodat de hal ook voor kongressen e.d. een sober maar gaaf aanzien heeft.

Vervolg Gebouw en voorzieningen.

Een direkte verbinding met Hal 3 en een adekwate verduisteringsmogelijkheid staan op het verlanglijstje voor de nabije toekomst.

Wat betreft de voorzieningen heeft Hal 4 een kritisch eisenpakket. Spullen moeten worden opgeslagen, gaan kaapt en verdwijnen. Dus geen p.a.systeem kopen, maar wel dia- en filmprojectoren. De lichtapparatuur van het RO Theater (en v.m.l. schouwburg) kan door de stichting Hal 4 gebruikt worden als zij niet op tournee zijn en mits een RO technicus erbij aanwezig is, die daarvoor betaald wordt. Als het RO naar de nieuwe schouwburg vertrokken is moet er een nieuwe oplossing voor het licht gevonden worden.

Organisatie.

Na het opheffen van de vereniging Hal 4 is er met de stichting Hal 4 een nieuwe start gemaakt met een nieuw bestuur.

Tot nu toe was Hal 4 een éénmansbedrijf met incidentele hulp. Om de mogelijkheden van Hal 4 zo optimaal mogelijk te benutten is een tweede fulltime organisatiemedewerker noodzakelijk. Gesprekken hierover zijn gaande met Feebie Veenstra, projectleider van het Cultureel Jeugd Paspoort Rotterdam, die per 1 maart a.s. haar ontslag heeft ingediend bij de S.K.V.R. Voor de uitvoering van bepaalde projecten zullen tijdelijk freelance medewerkers ingehuurd worden.

Een nieuwe editie van de Hal 4 informatie brochure is in voorbereiding, waar (aspirant) gebruikers precies in kunnen vinden wat ze van Hal 4 kunnen verwachten.

Na het vertrek van het RO Theater en er dus veel meer verschillende gebruikers zullen komen, zal het werk nog arbeidsintensiever worden en zal wellicht een extra medewerker noodzakelijk zijn.

Schulden.

Op de inmiddels opgeheven vereniging Hal 4 rust nog een belastingsschuld van ongeveer f 35.000,-. Met de heer H.W. Tobé, fiscaal-adviseur van de Gemeente Rotterdam, is hierover contact opgenomen en verzocht om kwijtschelding. Als dit niet (helemaal) lukt zal deze schuld alsnog afbetaald moeten worden.

Claim "Nieuw Beleid"

Onze subsidie-aanvraag uit 1981 aan de Gemeente Rotterdam is nooit toegekend, omdat er pessimisme heerste over de economische situatie, de bezuinigingsrondes in volle gang waren, er gewacht werd op de popnota, de situatie rond Utopia onzeker leek en men twijfels had over de lokatie van Hal 4. Deze argumenten gaan nu niet meer op. De stichting Hal 4 is dan ook voornemens z.s.m. een claim te doen op de pot "Nieuw Beleid". Een claim op de pot "Nieuw Beleid" omdat:

- zij een "nieuw" initiatief is.
- past in de ontwikkeling van de privatisering van de kunsten.
- een artistieke aanpak gekombineerd wordt met een zakelijke ondergrond.

Vervolg Claim "Nieuw Beleid".

- er een nieuw en breed publiek wordt aangetrokken wat een direkte verrijking betekent voor het kulturele klimaat in Rotterdam.
- door de werkplaatsfunctie (film, repetities, constructies) op indirecte manier het kulturele klimaat in Rotterdam ten goede komt.
- door het hergebruik van een oud gebouw; een grote mate van zelfwerkzaamheid en een sobere verbouwing er sprake is van lage kapitaalkosten.
- de relatie met de techniek in tijden van belangrijke technische ontwikkelingen van groot belang is.
- het een simpele, efficiënte en flexibele organisatie is.
- na 5 jaar functioneren een onmisbare positie in Rotterdam heeft verworven.

Begroting

Kosten

Programmering:	Publiciteit	f 18.000,-	
	Huur materialen (o.a. p.a.)	20.000,-	
	Honoraria artiesten	80.000,-	
	Sociale lasten, premieheffing en loonbelasting	30.000,-	
	Reis- en verblijfkosten (trans- port, hotels, catering)	10.000,-	
	Honoraria freelance medewerkers (opbouw, techniek, kassa)	10.000,-	
			f 168.000,-
Beheer:	Honoraria vaste organisatie medewerkers (full time)	80.000,-	
	Sociale lasten, premieheffing en loonbelasting	40.000,-	
	Huur gebouw	17.500,-	
	Aflossing Utopia (3 jaar lang)	16.500,-	
	Binnenonderhoud (schilderwerk, loodgieter etc.)	10.000,-	
	Ontwikkeling en onderhoud inven- taris	15.000,-	
	G.E.B.	60.000,-	
	Kontributie Utopia	6.000,-	
	Bureau- en organisatiekosten (o.a. telefoon, porti, kantoorbenodigd- heden, verzekeringen, abbonemen- ten en bestuurskosten)	10.000,-	
	Publiciteit (werving huurders d.m.v. foldermateriaal, adverten- ties, stickers)	5.000,-	
	Schoonmaakkosten	5.000,-	
	Reis- en verblijfkosten	4.500,-	
			269.500,-
			f 437.500,-

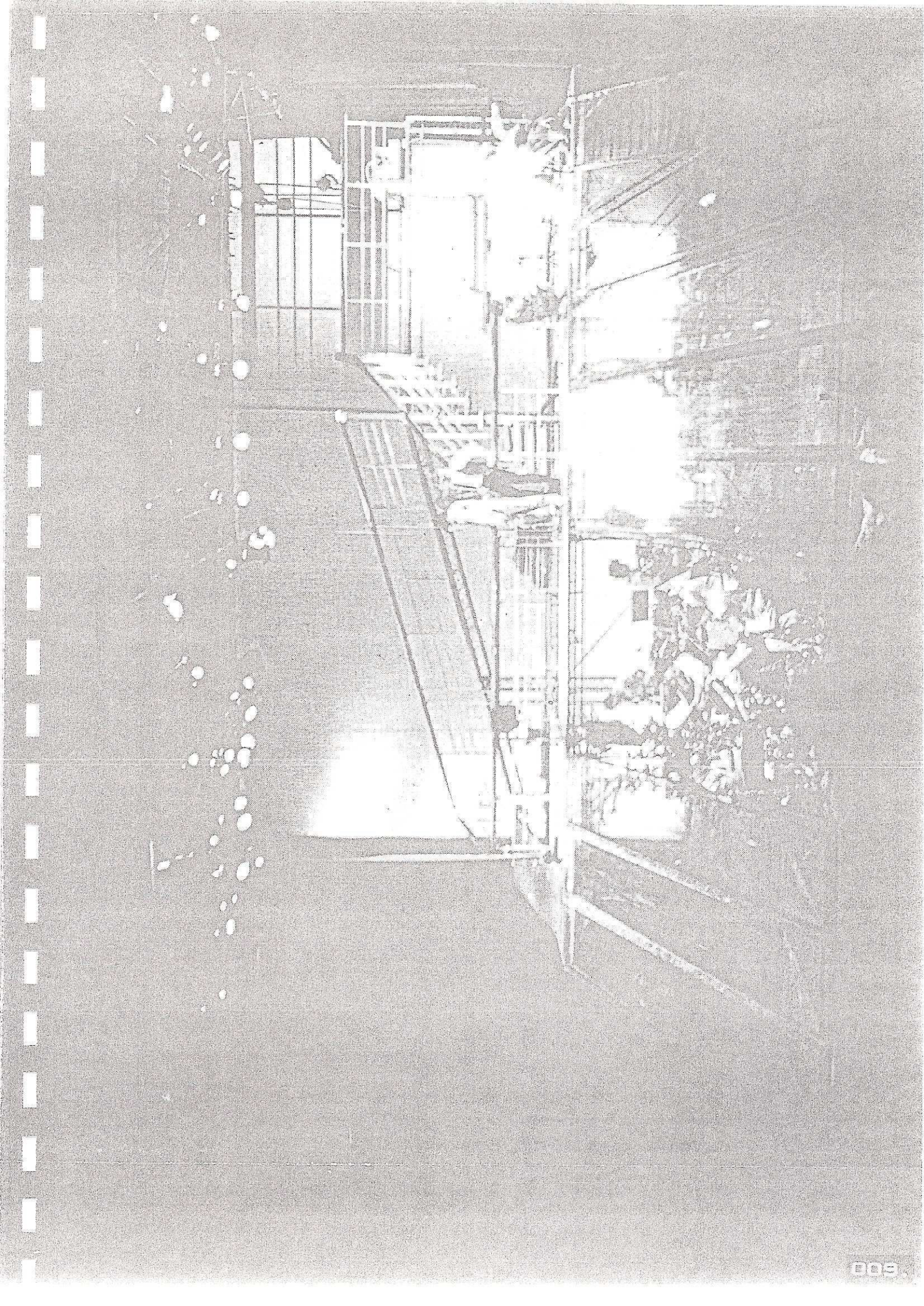
Baten

Verhuurinkomsten RO Theater	f 80.000,-	
Verhuurinkomsten diversen	10.000,-	
Energieverbruik door RO Theater	50.000,-	
Buffetopbrengsten	30.000,-	
Toegangsgelden (15 voorstellingen full-house)	50.000,-	
Kunstsaken (toegezegd i.v.m. huur aan het Grondbedrijf)	17.500,-	
Pot "Nieuw Beleid"	200.000,-	
		f 437.500,-

Voorlopige seizoenplanning.

4-3 t/m 30-5 '85 RO Theater met familievoorstelling
Mieke Mom naar het boek van Guus Kuijer.
1-6 '85 Multidisciplinair feest door stichting Hal 4.
3-6 t/m 10-6 '85 Revue Herrijzend Nederland.
15-6 '85 Dag van het auto-vormgeven.
16-6 '85 Historische Autodag.
22-6 '85 Experimentele muziek met Polo de Haas e.a.
m.m.v. James Rubery en Hans Mesman.
29-6 '85 Festival nieuwe Duitse muziek met het
Zick Zack en Atatak label.
1-7 t/m 6-10 '85 RO Theater met Merlijn, 8 uur durende voor-
stelling tot het ochtendgloren met gebruik-
name van het buitenterrein.
medio okt. '85 High Tech Play Week.
9-11 '85 Canto General op muziek van Theodorakis en
op tekst van Neruda door het "4 mei projekt"
uit Groningen.
28-10 / 17-12 '85 RO Theater met Konrad, uitsluitend repetities.
15-1 t/m 9-1 '86 Rotterdams Lyceum met voorstellingen
"De Vogels" van Aristophanes.
medio april '86 Opnames video-film de "Flak".
3-3 / 31-5 '86 RO Theater met Mahagony van Brecht.

En verder: De Mannen van de Dam met de produktie "Het Park" van
Botho Straus, Carte Blanche medio augustus en La Péniche Opéra in
het kader van het Europees jaar van de muziek (onder voorbehoud).

VERSLAG '78 / '84.

De organisatorische geschiedenis	11
De activiteiten	
- Inleiding	23
- Concerten	23
- Feesten	26
- Theater	27
- Konstrukties en repetities	29
- Beurzen, congressen en tentoonstellingen	29
- Festivals	29
- Rollerskating	30
- Video en film	30
Publiciteit	32
Financiële jaarstukken vereniging Hal 4	33
Financiële jaarstukken stichting Hal 4	34

De organisatorische geschiedenis van Hal 4.

1978

In februari neemt de "Coöperatieve Vereniging Utopia U.A." de voormalige drinkwaterleiding opstallen in gebruik. Een zeer koude overwintering volgt. De grote hal, als lege doos, lijkt alle ideale kenmerken te bezitten voor een werkelijk multifunctioneel gebruik. Met een flexibele inventaris zullen er vele werkzaamheden en activiteiten mogelijk zijn. Het lege doos concept zal jaren later een inspiratiebron blijken te zijn voor de nieuw te bouwen schouwburg in de stad. Een ander voordeel is het inspiratieve industriële karakter van het complex. Ook de aanwezigheid van tal van ideeën en faciliteiten binnen Utopia, zoals hout- en metaalwerkplaatsen, geluidstudio, zeefdruk, horeca etc., is een groot voordeel. Een nadeel lijkt de afgelegen plek ten opzichte van de stad. Voor de werkplaatsfunctie geen bezwaar, maar de activiteiten zullen wat betreft aantrekkelijkheid moeten gaan uitstijgen boven het doorsnee aanbod van de podia in Rotterdam. Dan zal het publiek zeker de moeite nemen om deze afstand te overbruggen. In een aanvraag naar de Gemeente Rotterdam voor een lening om het complex gebruiksklaar te maken, wordt afgesproken dat de grote hal buiten beschouwing wordt gelaten. En dat daar ter zijner tijd een aparte subsidieaanvraag voor zal worden ingediend.

1979

In het voorjaar wordt Bert van Veldhuizen binnen Utopia ingestemd als beheerder van de grote hal. Met medewerking van Rommert Boonstra van de Rotterdamse Kunststichting, mensen van Utopia, Bert van Veldhuizen en Evan van der Most wordt op 21 september de tot Hal 4 gedoopte hal ingewijd met een succesvol drukbezocht openingsfeest. Een week daarna gevolgd door een benefietfestival voor de Rotterdamse havenstakers. In de zeven maanden daarna zullen er geen activiteiten volgen. Wel veel plannenmakerij. Er wordt een subsidie-aanvraag ingediend bij de R.K.S. voor een oudejaarsnachtfeest onder de titel 180.180. Deze wordt wegens te hoge kosten afgewezen.

1980

Het door Reinout Meltzer geïnitieerde Uitvinderscongres zal in het voorjaar gaan plaatsvinden. De secretarie-afdeling Economische Zaken is bereid daarvoor vergoedingen te betalen waar Hal 4 enigszins van opgeknapt kan worden. Bert van Veldhuizen, Peter de Winter en Evan van der Most nemen het besluit tot oprichting van een vereniging. De financiële risico's kunnen niet langer persoonlijk door de medewerkers gedragen worden. Ook de autonomie van Hal 4 moet gewaarborgd worden.

Vervolg 1980

Beerend Lenstra meldt zich aan voor de organisatie van popconcerten. Het besluit wordt genomen om met minimale middelen Hal 4 zoveel mogelijk op te knappen. Door iedereen van Utopia, medewerkers van de Lantaren en vrijwilligers uit de stad wordt er wekenlang keihard gewerkt. Er wordt een nieuwe vloer aangebracht, akoestische voorzieningen, een nieuwe elektrische installatie, brandveiligheidsvoorzieningen en de hal wordt van binnen en van buiten geschilderd.

In mei, na het uitvinderscongres, trekt Bert van Veldhuizen, na de nodige problemen over het beleid met Utopia, zich terug als beheerder en lid van Utopia. Ook Beerend Lenstra trekt zich na twee concerten terug. Mike Pickering uit Manchester meldt zich aan als opvolger. Samen met hem zullen er vele, inmiddels legendarische, concerten georganiseerd worden. Onder uiterst primitieve omstandigheden, bittere kou, en lekkende daken, spreekt de landelijke pers over historische optredens. Een golf van nieuwe muziek waait via Rotterdam Nederland binnen. Dankzij de scene rond "Peter Backstreet" bloeit de muziek niet alleen in Hal 4, maar ook in Exit, de Lantaren, Ponton 010 en Kaasee.

Piet Warnaar van de Kunststichting zegt Evan van der Most de 35% subsidieregeling toe voor popconcerten. Deze regeling houdt in dat bij een tekort maximaal 35% van de artistieke kosten gesubsidieerd wordt. Deze regeling is van oorsprong bedoeld voor Open Jongeren Centra, die hun niet artistieke kosten vergoed krijgen door de secretarie-afdeling Onderwijs, Jeugdzaken en Vormingswerk. Voor Hal 4 was die regeling niet ideaal omdat de tekorten vaak veel hoger waren dan 35% en de huisvestings- en organisatiekosten geheel buiten beschouwing werden gelaten. In september wordt een aanvraag ingediend bij het Anjerfonds. Mede dankzij een goede referentie van Hugo Bongers, stafmedewerker bij Kunstzaken, wordt er een bedrag toegekend van f 8.500,- voor diverse apparatuur.

In november vindt er een bestuurswisseling plaats. Chiel van der Stelt komt erbij als secretaris en Evan van der Most volgt Bert van Veldhuizen op als voorzitter en penningmeester.

Niemand van de medewerkers wordt betaald en alles gebeurt zo goedkoop mogelijk. In november wordt toch duidelijk dat de financiële situatie te penibel is om en de programmering en de noodzakelijke investeringen te kunnen blijven opbrengen. Daarbovenop stelt de brandweer als eis dat er voor het eind van het jaar uitgebreide brandveiligheidsvoorzieningen aangebracht dienen te worden, wat absoluut niet betaald kan worden. Begin december wordt er een gesprek met Ruud van Middelkoop gearangeerd, lid van de commissie Kunstzaken. Hij vindt dat de problemen van Hal 4 nu via de politiek moeten worden opgelost. Hij belooft de zaak binnen de commissie Kunstzaken aan de orde te stellen.

Vervolg 1980

Ook wordt er contact gezocht met de lokale pers. Er verschijnen artikelen als "PvdA wil Hal 4 helpen" (Rotterdams Nieuwsblad) en "Hal 4: f 50.000,- of anders sluiten" (Het Vrije Volk). In R.N. zegt Ruud van Middelkoop "Als je becijfert hoeveel geld in het Philharmonisch Orkerst wordt gestoken, dan zou het vreemd zijn om dergelijke goedkope evenementen in Hal 4 niet te steunen. Ik verwacht dan ook niet al te grote problemen, wanneer tijdens de behandeling van de begroting een motie zal worden ingediend om extra geld beschikbaar te stellen voor de popmuziek in Rotterdam". "De PvdA'er" aldus de verslaggever, "rekent er dus niet op dat de activiteiten van Hal 4 moeten worden beëindigd, omdat de gemeente geen enkele financiële steun kan geven". Het amendement van f 50.000,- zou inderdaad worden aangenomen. De brandweer gaf echter geen verdere toestemming meer voor activiteiten, waardoor men gedwongen werd voorlopig voor onbepaalde tijd te sluiten.

1981

In het aangenomen amendement wordt Hal 4 niet met name genoemd, waardoor er een gekrakeel ontstaan voor wie dit geld nu bestemd is. De Rotterdamse Kunststichting, de Stichting Musische Vorming, de Rotterdamse Muziek en Dansschool en de Dienst Gemeentelijke Kunstgebouwen moeten advies uitbrengen. Kunstzaken gaat met Hans Zirkzee van Skala Lokala in zee. Ondertussen bereidt Evan van der Most met o.a. Peter de Winter een gedegen subsidieverzoek voor. In maart levert Piet Barendse, interim directeur van de Kunststichting, een inhoudelijke en financiële aanvulling hierop. In juni wordt de definitieve aanvraag ingediend bij Kunstzaken. Met een exploitatie-opzet, organisatie-opzet, inhoudelijk verhaal, verbouwingstekeningen en begrotingen. Copieën hiervan worden verzonden naar alle belangrijke kulturele instellingen en personen in Rotterdam. De lokale pers besteedt ruim aandacht aan de fraai geïllustreerde brochure. Het Rotterdams Nieuwsblad schrijft op 3 juli "Raadscommissie krijgt concrete plannen op tafel: Hal 4 weer in de slag. Mag Hal 4 weer open? Dat is de brandende vraag van de vereniging Hal 4, waarmee zij wethouder voor Kunstzaken, ir. Pim Vermeulen en leden van de raadscommissie voor Kunstzaken deze week heeft bestookt".

Nadat er na twee maanden nog geen bevestiging van ontvangst is binnengekomen wordt Kunstzaken benaderd met de vraag hoe het ermee staat. Frans Hengeveld, hoofd afdeling Kunstzaken, laat doorschemeren dat de aanvraag zoekgeraakt is. Verder schrijft hij nu eerst advies te willen aanvragen bij de Rotterdamse Kunststichting, en de aanvraag daarna als subsidieverzoek bij de commissie Kunstzaken in procedure zal brengen.

Zover zou het echter nooit komen. De aanvraag zal nooit ter behandeling aankomen in de commissie Kunstzaken.

Vervolg 1981

Er worden eveneens aanvragen ingediend bij de Stichting Bevordering Volkskracht en de Gulffundatie. Alleen Volkskracht zou een subsidie toekennen van f 3.500,-. Dit jaar vindt er geen enkel publieksgebeuren plaats. Waardvolle kontakten met organisaties en publiek gaan voor een groot deel verloren.

1982

Begin 1982 is er door Kunstzaken nog steeds geen beslissing genomen over de aanvraag. En ondertussen ligt Hal 4 op z'n gat. Het verwordt tot een soort autosloperij annex opslagplaats. De kriebels tot het organiseren groeien en er wordt besloten om toch maar weer op beperkte schaal open te gaan. De verwachting is dat alleen door de daden de Gemeente te overtuigen is van het bestaansrecht van Hal 4.

De Stichting Theater Initiatieven Rotterdam gaat de Holland Festival produktie "Woyzeck" uitbrengen. Met de opbrengsten hiervan wordt een noodverlichtingsunit aangebracht. Ook alle andere eisen van de brandweer worden ingewilligd, zodat er eindelijk een permanente veiligheidsverklaring wordt verkregen.

Dankzij een subsidie uit de pot Bijzondere Aktiviteiten van Kunstzaken wordt door Chiel van der Stelt en Haiko Dragstra een flexibel podium ontworpen en gemaakt.

Evan van der Most wordt officieel ingestemd als beheerder van Hal 4 en lid van Utopia. Hierdoor krijgt Hal 4 de beschikking over een kantoor en een keuken. Dankzij de hulp van Rob Hentzen, die het komende jaar als vrijwilliger technische klussen komt doen, worden ook de kleedkamers opgeknapt en krijgen een direkte verbinding met de hal.

Eveline Dröge komt ter versterking van de muziekprogrammering in de plaats van Mike Pickering.

Inmiddels heeft ook Joke van der Spek zich teruggetrokken als beheerder van de bar. Zij heeft zich hiervoor vanaf het begin, zonder noemenswaardige vergoeding, enorm ingezet. Walter Vincent komt voor haar in de plaats. Hij doet dat, in tegenstelling tot Joke, op eigen naam. Er wordt afgesproken dat Hal 4, na aftrek van de inkoop en btw, de helft van de omzet krijgt. Uitgangspunt daarbij is, dat Hal 4 1/3 deel van de omzet toekomt, immers dankzij de inspanningen van Hal 4 komen er bezoekers, wiens consumpties een belangrijke vorm van inkomsten zijn voor Hal 4.

Er wordt dit jaar weer een flink aantal concerten georganiseerd met een sterk wisselende publieke belangstelling. Het organiseren van concerten onder de gegeven omstandigheden is gekkenwerk. Zelf affiches plakken, de lakens wassen, eten koken, schoonmaken etc. en het blijft iedere keer een gok hoeveel mensen er zullen komen opdagen. De financiële situatie is nog steeds ronduit slecht, op de rand van de afgrond. Het Goethe Instituut subsidieert voor het eerst een optreden van de uit Hamburg afkomstige groep "Palais Schaumburg".

Vervolg 1982

In de zomer wordt er wederom een brief naar wethouder Pim Vermeulen gestuurd, waarin hij herinnerd wordt aan de aanvraag. Hierop wordt Hal 4 uitgenodigd voor een gesprek met Pim Vermeulen en Ton de Vos. In dit gesprek zegt de wethouder een structurele subsidie toe van f 15.000,- per jaar. En hij belooft een gesprek te zullen hebben met Paul Noorman van de Rotterdamse Kunststichting.

Eind augustus heeft Evan van der Most ook een gesprek met Noorman die belooft de toegezegde f 15.000,- bij Kunstzaken vrij te maken voor noodmaatregelen voor de komende winter. En hij zegt een subsidie toe van f 12.600,- voor een te organiseren grootbeeld videoweekend.

In september ontvangt Hal 4 een brief van Vermeulen waarin hij schrijft een gesprek te hebben gehad met Noorman. Een beslissing over Hal 4 kan onmogelijk los gezien worden van de popnota van de Kunststichting en die is nog steeds niet klaar. Uiterlijk begin 1983 zal er echter een beslissing genomen zijn.

In oktober start de Kunststichting het overleg popmuziek in Rotterdam. Aan de hand van een concept popnota worden door podiumhouders en muzikanten de mogelijkheden besproken om tot een beter popklimaat in Rotterdam te komen. Totaal los daarvan bereidt Corry Wolfs van Kunstzaken samen met Hans Zirkzee, ook deelnemer aan het popoverleg, een plan voor om in de voormalige Jazzbunker een muzikantencentrum te vestigen. Als dit bij de deelnemers van het popoverleg bekend wordt ontstaat er kabaal waarom dit geheim gehouden is, en men vraagt zich af wat voor nut het popoverleg eigenlijk heeft. Het voorstel dat twee dagen later bij de commissie Kunstzaken zou worden ingediend wordt op verzoek van de Kunststichting tegengehouden. Het popoverleg stierf een stille dood.

In november biedt de Stichting Muische Vorming Hal 4 de cultureel jeugd paspoort regeling aan. De S.M.V.R. neemt de te verlenen korting à f 2,50 voor haar rekening. Piet Barendse van de Kunststichting raadt het bestuur van Hal 4 dringend aan de boekhouding van Hal 4 door een expert te laten bekijken.

1983

De Kunststichting neemt een popmedewerker in dienst, die blijkbaar meer van jazz dan van pop houdt en niet in Rotterdam woonachtig is.

Door het uitblijven van beslissingen wordt het steeds moeilijker concerten te blijven organiseren. Exit is dicht en de nieuwe Arena nog lang niet klaar. Er wordt geprobeerd dit tijdelijk gemis enigszins op te vangen.

In februari wordt er contact opgenomen met een gerenommeerd accountantskantoor. Nadat de stukken zijn doorgenomen verzoeken zij op korte termijn een gesprek met het bestuur van Hal 4 omdat het om aanzienlijke bedragen gaat.

Vervolg 1983

Na dat gesprek wordt er besloten hen de zaak grondig te laten uitzoeken. Na een maand komt er bericht dat over de jaren 1980 en 1982 nog een bedrag van ongeveer f50.000,- betaald moet worden aan omzetbelasting, loonbelasting, premieheffing, sociale lasten en accountantskosten. Hierna volgt een gesprek met de accountant, Hal 4 en de Rotterdamse Kunststichting. Piet Barendse, van de Kunststichting, maakt duidelijk dat hij zich niet verantwoordelijk voelt voor deze schulden van Hal 4. Hij geeft het advies om met mensen van Arena en het Service Buro voor Jongeren te gaan praten. Uit die gesprekken blijkt dat open jongeren centra geen btw hoeven af te dragen over de toegangsgelden. En dat met behulp van zelfstandigheidsverklaringen minder loonbelasting betaald hoeft te worden. Deze verklaringen worden normaal gesproken automatisch door de boekingskantoren aangevraagd. Bij Hal 4 zijn echter de meeste groepen rechtstreeks, vaak voor een eenmalig optreden, uit het buitenland naar Hal 4 gehaald. Zonder dat men wist dat er zelfstandigheidsverklaringen konden worden aangevraagd. Veel kan er dus met deze adviezen niet gedaan worden. Het enige zekere is dat er belasting betaald moet worden, maar het geld is er niet. En liever geen faillissement. De accountant raadt Hal 4 aan de verhuur los te maken van het zelf organiseren van activiteiten. Bij het zelf organiseren van evenementen loop je iedere keer zulke grote risico's waar je financieel mee het schip in kan gaan, dat het beter is die zaken formeel te scheiden. In mei gaat de Commissie Kunstzaken akkoord met een voorstel om het zogenaamde popbudget ad f 50.000,- over te boeken naar de Kunststichting, onder voorwaarde dat nog dit jaar de notitie over het popbeleid uitkomt waarbij rekening gehouden dient te worden met de door de vereniging Hal 4 op popgebied ontwikkelde initiatieven. In juni wordt beheer en programmering notarieel gescheiden. Bovendien krijgt de verhuur de hoogste prioriteit. Dat is de enige manier om Hal 4 financieel gezond te krijgen. De Stichting Toneelraad Rotterdam brengt twee Holland Festival produkties, Orkater en Radeis, uit. Het Ro Theater repeteert "De Vliegen". In juni wordt een advertentie geplaatst in het N.R.C.-Handelsblad voor het aantrekken van sponsors, waarop geen serieuze reacties volgen. Er wordt een hernieuwde aanvraag ingediend bij de Gulffundatie voor de aanschaf van een bovenloopkraan. Wegens tijdgebrek wordt er niet gewacht op antwoord maar wordt er alvast aan begonnen. Door Haiko Dragstra wordt een tweedehands kraan aangeschaft, op maat gemaakt, aangepast, gemonteerd en aangesloten. Nadat de aanvraag door de Gulffundatie opnieuw wordt afgewezen, is men gedwongen om de kraan, de benodigde verduisteringsgordijnen en een lichtplafond te betalen uit de opbrengsten van de Toneelraad.

Vervolg 1983

Eind augustus wordt Kunstzaken herinnerd aan hun belofte dat er begin 1983 een beslissing genomen zou zijn over Hal 4. In september antwoordt wethouder Linthorst dat hij nog steeds geen beslissing kan nemen, omdat de popnota nog steeds niet klaar is. Ook de ombuigings- en bezuinigingsoperatie maken het (voorlopig) onmogelijk "nieuwe" initiatieven te ondersteunen. Ook de onzekere situatie rond Utopia speelt een rol.

Eveline Dröge, die 1½ jaar de muziekprogrammering heeft verzorgd, vertrekt naar Londen, alwaar zij een boekingskantoor voor zichzelf begint.

De relatie met de accountant wordt voorlopig beëindigd en hun rekening van enkele duizenden gulden wordt betaald. In oktober wordt op advies van Simon Lans, consulent bij Jeugdzaken en Vormingswerk, wethouder Jansen om financiële hulp gevraagd. Ondertussen wordt door Kunstzaken plannen ontwikkeld voor een nieuwe schouwburg op de plek van de oude. Hal 4 is een potentiële kandidaat voor tijdelijke vervanging. Paul Mentzel, directeur van de Dienst Gemeentelijk Kunstgebouwen wordt om opheldering gevraagd. Hij antwoordt, dat zodra er meer informatie is, hij graag een gesprek met Hal 4 heeft.

1984

In het begin van januari komt de Hal 4 Brochure uit. Een overzichtelijke folder bedoeld voor potentiële huurders, gebruikers en subsidiegevers.

Eind januari maakt wethouder Linthorst in de Commissie Kunstzaken bekend dat er onderhandelingen met Utopia gevoerd worden over het mogelijk gebruik van Hal 4 voor repetities en voorstellingen van het Ro Theater. In het Rotterdams Nieuwsblad zegt hij hierover "Het tij is nog nooit zo gunstig geweest voor Utopia om van de schulden af te komen. Er is in principe bereidheid en inschikkelijkheid bij Utopia voor nodig. Wij van onze kant menen de problemen over achterstallig onderhoud te kunnen oplossen uit fondsen van Monumentenzorg, D.M.K. subsidies en bedrijfsakties. Als dit niet lukt zal binnen enkele maanden een invorderingsactie tegen Utopia worden gestart".

Dick Vos komt assisteren bij de zogenaamde "Crème de la Crème" avonden. Er wordt besloten tot de oprichting van het tweewekelijks agendabladd "De Beat".

Op 9 februari komt Hal 4 weer aan de orde in de Commissie Kunstzaken. Mevrouw Buys-van Riet verklaart een bezoek te hebben gebracht aan het voormalige drinkwaterleidingsterrein en vond het er unheimisch uitzien. Ook andere leden hebben bezwaar tegen de afgelegen plek.

De besprekingen over Hal 4 zijn voor de Gemeente aanleiding om de onderhandelingen over het kontrakt met Utopia weer op te pakken. De onderhandelingen hierover waren jaren geleden gestaakt.

Vervolg 1984

In het indertijd door Kunstzaken aangeboden "wurgkontraakt" stond o.a. dat al het buitenonderhoud voor rekening van Utopia zou komen. En dat ging Utopia uiteraard te ver. De Heer Doets, directeur van het Gemeentelijk Grondbedrijf, de eigenaar van het complex, stelt voor over te gaan op een huurkontraakt. Utopia gaat akkoord op voorwaarde dat de lasten voor de leden niet te hoog worden. Onno Blankert van het Grondbedrijf werkt samen met het bestuur van Utopia een intentieverklaring uit.

Ondertussen is Utopia uitgenodigd voor de tentoonstelling "Kunst uit Rotterdam" in museum Boymans - Van Beuningen. Hal 4 speelt hier ook een rol in met 8 mm films van optredens overgezet op video en de affiches.

Op 2 maart komt er bericht van Drs. Kragten, hoofd afdeling Onderwijs, Jeugdzaken en Vormingswerk, dat er vooralsnog geen subsidiemogelijkheden voor de organisatie bestaan. Wel vindt er overleg plaats met de afdeling Kunstzaken.

Op 8 maart komt Jaap Jong van Kunstzaken met het onverwachte en voor Hal 4 desastreuze voorstel aan de Commissie Kunstzaken om toch maar een noodschouwburg op het Schouwburgplein te zetten. Kosten een paar miljoen, die na verloop van drie jaren een vorm van kapitaalvernietiging zal zijn. Ten einde raad brengen Peter de Winter en Evan van der Most een bezoek aan Erik Bakema, lid van de Commissie Kunstzaken. Wat moet er nu met Hal 4 gebeuren? Het lijkt wel of het verder vergeten kan worden. Bakema stelt voor samenwerking te bekijken met Onafhankelijk Toneel, Diskus, Hard Werken, die ook op zoek zijn naar een nieuwe huisvesting.

De door Dick Vos geleide publiciteit leidt tot drastisch lage bezoekcijfers en dus grote tekorten. Alle geplande Crème de la Crème avonden worden geannuleerd. De beat wordt opgeheven en de samenwerking met Dick opgezegd.

Op 18 april blijkt dat de kosten van de noodschouwburg de pan gaan uitrijzen en het college van B. en W. last de noodschouwburg af. Het geld is nodig voor de nieuwe schouwburg, die ook duurder wordt.

De dag daarop worden rechtstreekse onderhandelingen tussen het Ro Theater en Utopia/Hal 4 geopend. Het plan is met het geld wat het Ro Theater tot nu toe aan de schouwburg betaalde Hal 4 op te knappen.

Evan van der Most neemt per 1 juli min of meer gedwongen ontslag bij de Rotterdamse Kunststichting, waar hij de afgelopen 8 jaar een halve baan heeft gehad als tentoonstellingsmedewerker. Hij komt met de Kunststichting overeen dat zij een afkoopsom van f 30.000,- betaalt. Vanaf dat tijdstip is hij dus financieel afhankelijk van Hal 4 geworden.

Op 12 juli komt Jaap Jong bij de Commissie Kunstzaken met het volgende voorstel:

Vervolg 1984

- Kunstzaken huurt Hal 4 van het Grondbedrijf voor f 17.250,- per jaar
- Kunstzaken geeft de hal om niet in gebruik aan Utopia:Hal 4
- Het Ro Theater huurt de hal tegen de door Hal 4 gerekende tarieven
- Het Ro Theater investeert voor f 60.000,- in Hal 4
- De Gemeente maakt 3 maal f 41.000,- vrij uit de door Utopia structureel gereserveerde pot bij Kunstzaken voor de verbouwing

- Het Grondbedrijf zal het achterstallig onderhoud wegwerken. Voor de inwendige verbouwing is nu slechts een fractie beschikbaar vergeleken met de oorspronkelijke opzet. Geld voor de exploitatie komt geheel te vervallen. Dit betekent dat een flink aantal noodzakelijke voorzieningen niet kunnen worden gerealiseerd. Ook het aantal voorstellingen vermindert door deze opzet beduidend.

Door deze hele gang van zaken is de voorbereidingstijd werkelijk minimaal geworden, waardoor de verbouwing bijzonder rommelig zou gaan verlopen.

Een groot gedeelte van het achterstallig onderhoud wordt weggewerkt. De dakbedekking wordt vernieuwd en geïsoleerd evenals de ramen. Er komt een nieuwe kassa, garderobe en publiekstoiletten plus een looppad over de lengte van de hal. Het steenwolplafond wordt vervangen door houtvezelplaten en donker blauw gespoten. De kleedkamers worden opgeknapt en van de toiletten worden douches gemaakt. Er komt een extra nooduitgang en Hal 4 krijgt de beschikking over de inschuifbare tribune van de oude schouwburg. Het kantoor van het Ro Theater wordt gevestigd in het "Witte Gebouw", voor de opslag wordt een tijdelijke Romneyloods geplaatst en de v.m.l. Kijkkist container wordt als extra kleedkamer gebruikt.

Met Utopia wordt afgesproken dat de elektriciteitsaansluiting losgekoppeld wordt van Utopia en dat er een aparte c.v. ketel voor Hal 4 komt, die aangesloten wordt op het gasnet van Utopia met een tussenmeter. Ter vergoeding van al het werk dat de mensen van Utopia in Hal 4 gestoken hebben wordt er over de komende drie jaar verspreid een totaalbedrag van f 50.000,- door Hal 4 aan Utopia betaald, waarbij de zogenaamde 30/70 regeling komt te vervallen. In de definitieve intentieverklaring tussen de Gemeente en Utopia staat over Hal 4 vermeld, "dat het gewenst is dat Hal 4 conform het huidige gebruik een functie blijft vervullen in het culturele leven van Rotterdam" en "zolang Hal 4 gebruikt wordt voor culturele activiteiten de secretarie-afdeling Kunstzaken de huurprijs betaalt aan het Grondbedrijf".

In een gesprek met Jos van der Ploeg en Piet Barendse van de Kunststichting verzoeken zij om een betere verslaggeving. Men wordt het met elkaar eens, dat er jaarlijks één subsidieaanvraag wordt ingediend.

Vervolg 1984

Dit zal begeleid worden door een gedegen inhoudelijk en financieel verslag, zodat er op basis van criteria door de Kunststichting beslissingen genomen kunnen worden. De bestuurlijke activiteiten worden steeds belangrijker. Beheerder, voorzitter en penningmeester van de stichting en de vereniging wordt Evan van der Most te veel van het goede. Zijn medebestuurder Chiel van der Stelt, die fantastische dingen voor Hal 4 heeft gedaan, ontbeert bestuurlijke kwaliteiten en Eveline Dröge woont tegenwoordig in Londen. Tijd dus voor een bestuurlijke reorganisatie. Erik Kluit en Feebie Veenstra worden gevraagd of ze in het bestuur van Hal 4 willen, waarop ze positief reageren.

Bij bestudering van de statuten in verband met het nieuwe bestuur komt men erachter dat indertijd per abuis de doelstellingen van de stichting en de vereniging onderling verwisseld zijn. De opdracht aan de notaris stemt niet overeen met het advies van het accountantsbureau. De accountant raadde indertijd aan de verhuur onder te brengen in een nieuw op te richten stichting.

Een probleem is wie er nu in het bestuur van de stichting en wie er in het bestuur van de vereniging moet komen en hoe het overleg moet plaatsvinden tussen beiden. De voorzitter beseft dat hij als intermediair tussen beiden, wel eens in de problemen kan komen. De vraag is of de verwisseling van de statuten alsnog recht gezet moet worden. Ook is het lastig er twee boekhoudingen, twee bankrekeningen, twee kassen, twee administraties, twee briefpapieren enz. enz. op na te houden.

Binnen Hal 4 is men het met elkaar eens dat er orde op zaken gesteld moet worden. Dat er één simpele organisatievorm moet komen die de problemen uit het verleden oplost en in de toekomst sterk kan gaan functioneren, die een zakelijke aanpak combineert met aanvaardbare artistieke risico's en die adekwaat aan al zijn verplichtingen voldoet.

Op 21 december komen de stichting en de vereniging overeen de vereniging op te heffen en voortaan alle activiteiten onder te brengen in de stichting Hal 4. Er wordt gekozen voor de stichting, omdat de doelstelling hiervan zowel de programmering als het middel daartoe, het beheer, ondergebracht kunnen worden. Ook de simpelheid van een stichting heeft de voorkeur. Het argument indertijd om het zelf organiseren van activiteiten wegens de grote risico's onder te brengen in een aparte rechtsvorm, is thans niet meer noodzakelijk. Het aantal zelf te organiseren evenementen is teruggebracht tot een minimum en door de opgedane ervaring zullen de risico's beperkt blijven.

Over de nog af te dragen belastingschuld zal kwijtschelding aangevraagd worden. Wat betreft de stichting Hal 4 zal uitgezocht worden of er een btw nummer aangevraagd moet worden en aan wie er belasting betaald moet gaan worden.

Vervolg 1984

Met ingang van 1 januari 1985 is het nieuwe bestuur van de stichting Hal 4 geïnstalleerd (G.E. v.d. Most voorzitter; F.R. Veenstra, secretaris; E.Kluit, penningmeester).

Aktiviteiten - inleiding

Het uitgangspunt voor Hal 4 is datgene te doen wat anderen laten liggen en (ons inziens) toch interessant lijkt. Dit betekent in de praktijk dat in Hal 4 de nieuwe nog niet zo bekende en ingeburgerde ontwikkelingen aan bod komen. Eén van de doelstellingen van Hal 4 is het verwezenlijken van activiteiten op het gebied van kunst en techniek. Dit is tot uiting gekomen in een uitvinderscongres, grootbeeldvideoprojekties, industriële muziek en de inrichting van de hal, bijvoorbeeld de bovenloopkraan. Activiteiten op dit gebied hebben een hoge prioriteit voor de nabije toekomst. (Computer festival en High Tech Play Week).

In de hierna volgende opsomming van al de activiteiten die in Hal 4 hebben plaatsgevonden blijkt het door ons gepretendeerde en ook waar gemaakte werkelijk multi-funktionele karakter van de hal.

Uniek van Hal 4 is dat er in de afgelopen jaren vele activiteiten hebben plaatsgevonden, die zonder subsidies tot stand zijn gekomen. Vele feesten met interessante optredens, een Japans slagwerk concert, roller-skating etc.

Bij Hal 4 bestaat de indruk dat ook de bezoekers "nieuw" zijn. D.w.z. mensen die zich niet terug kunnen vinden binnen het traditionele podium gebeuren en op zoek zijn naar iets anders, wat ze kennelijk in Hal 4 wel vinden.

Het totaal aantal bezoekers in de afgelopen jaren zal tussen de 40.000 en 50.000 liggen.

Aktiviteiten - concerten

Hal 4 heeft zich de afgelopen jaren gespecialiseerd op de nieuwste en dus nog onbekende ontwikkelingen in de popmuziek. Die ontwikkelingen vonden voornamelijk plaats in Engeland, met name in de driehoek Sheffield, Manchester en Liverpool, in Amerika, New York en San Francisco, Japan, West-Duitsland, Hamburg, Keulen en Dortmund, en ook in België en Nederland. Trefwoorden in dit verband zijn; industrial-music, punk, neo-psychedelica, shock-a-billy, psycho-billy, underground, new-wave, no-wave, (post) neue Deutsche Welle, garage-rock, hiphop, en new-wave-disco. De visuele aspecten, waar groepen als Tuxedo-moon, Notorsche Reflexe en the Human League bekend mee zijn geworden, hebben bij Hal 4 altijd veel aandacht gekregen.

Naast de internationale ontwikkelingen zijn in Hal 4 ook de Nederlandse en Rotterdamse bands aan bod gekomen. (Nieuw Hip Stilen, Dojoji, Foreignbodies, Schismatics, Minnypops, de Div, Piu Piu).

Behalve de "witte" muziek is ook de "zwarte" muziek in Hal 4 aan bod gekomen. Hal 4 heeft als één van de eersten de reggae concerten in Rotterdam geïntroduceerd. Niet alleen de Engelse en Jamaicaanse reggae, maar ook Afrikaans en alle in Nederland merkbare etnische invloeden zijn in Hal 4 aan bod gekomen.

Sommige bands zijn inmiddels zeer bekend geworden. Anderen

Vervolg Aktiviteiten - Concerten

bestaan al lang niet meer, maar ook die optredens blijken achteraf zeer interessant.

Het is voorgekomen dat bij optredens slechts 50 man tegen de muur geplakt stonden en de muzikanten iets over zich kregen van wat 50 man, niks mee te maken en de sterren van de hemel speelden.

Een volle bak zei niets over de kwaliteit van het optreden. Bijvoorbeeld New Order, Europees primeur van de reïncarnatie van het legendarische Joy Division, ging ten onder aan een slecht geluid en aan teveel pretenties.

Hal 4 heeft ook altijd veel aandacht gegeven aan de discjockeys. Rotterdam heeft de beste d.j.'s van Nederland, dat weten ze nog steeds niet in Hilversum.

De naast Hal 4 gelegen Revista geluidstudio's beschikken over een gigantisch geluidsarchief van bijna alle optredens die in Hal 4 hebben plaats gevonden. Het zou wel eens kunnen zijn dat voor sommige bezoekers van Hal 4 het bijwonen van een concert een grotere stimulans heeft betekend voor de ontwikkeling van hun creativiteit dan het deelnemen aan een één of andere pop-workshop.

Mike Pickering, voormalig medewerker van Hal 4, verklaart in de New Musical Express:

"Rotterdam was then one of the most open houses in Europe. Z'ev, Chance, Suicide, Tuxedomoon and various No New Yorkers passed through, some staying a while, living and working in Utopia. It was the first corner of a European circuit far more receptive of ideas than a fashion bound England. It was really international".

Het blad "gaz" uit Arnhem schrijft onder de kop "Utopia's Hal 4 en de moderne geluiden. Alles te Rotterdam gaat langzaam maar wel grondig. Ook in Rotterdam is wel pop-kift, gemeentelijk gepiel etc. Maar heel steady worden de boys toch heavy, hun eigen taal voor door de detail-brei heengaan. Wat zou het zijn? Waarom Arnhem niet? De doem van Montgommery? Zo van: één keer een brug te ver, altijd te snel willen. Kom op. Als "Rotterdam Must Dance" zie Hal 4, moet Arnhem uit het vel van bruis".

In Trespassers W schrijft Cor Gout: " Ere wie ere toekomt. Rotterdam was in die ontdekkingsdrang onze hoofdstad vele straatlengtes voor. Daar waren oorzaken voor. De mentaliteit van de niet verwenste, niet zo kliekjes begeesterde, niet zo trendy, maar wel zeker ondernemende en over een balsturige humor beschikkende Rotterdammers spoorde beter met de houding van de britse punk dan die van de hoofdstedelingen. Ook wat betreft de muziekplaatsen lag de situatie in Rotterdam gunstiger. De authentieke punksfeer snoof je op in Rotterdam. Later kwam die ongelooflijke Hal 4 erbij, een onderdeel van het architectonische Utopia-projekt, de nieuwe bestemming van de oude watertoren, nabij de Van Brienenoordbrug".

En uit de New York Rocker: "Following a successful European tour, Tuxedomoon, one of San Francisco's leading progressive bands, has decided to permanently relocate in the Dutch city of Rotterdam. They were apparantly much moved by their reception abroad and made the decision to settle in the Netherlands. Contrary to what American media had us believing, we found generally throughout Europe a modernity, a momentum, a still-vague perception of a collective willpower at work; new values different priorities, a sense of humor. It's true that the reception and support and hospitality we found in Europe were phenomenal". Tuxedomoon zou gedurende een half jaar op Utopia blijven wonen en werken.

Twee mensen mogen in dit verhaal niet ongenoemd blijven. Peter Graute van de platenwinkel Backstreet, die stimuleerde, organiseerde, onbekende groepen naar Rotterdam haalde, zorgde voor huisvesting en optredens.

De ander is Piet Warnaar van de sectie muziek bij de Rotterdamse Kunststichting. De enige binnen de kunstsector die het niet bij woorden liet, maar liet blijken een warm hart te hebben voor muziek en ons daadwerkelijk binnen zijn mogelijkheden heeft geholpen.

Concerten organiseert Hal 4 tegenwoordig nog maar zelden. Optredens vinden bijna alleen nog plaats in het kader van een feest. De typische concert sfeer ontbreekt daardoor tegenwoordig helaas. Maar daar is nu Arena voor.

Concerten:

27 mei 1980	Garland Jeffreys + Lancee
14 juni 1980	Fischer Z + Frozen Frog
26 september 1980	Wave Industrielle met This Heat, Furious Pig, Foreign Bodies, Circus Oz, en Wink van Kempen
30 oktober 1980	Factory Records presents: A certain Ratio, Durutti Column, Section 25
2 november 1980	The Cure + Torpedos
3 november 1980	Captain Beefheart + Suspect
7 november 1980	Creation Rebel + Medium Medium
17 november 1980	The Human League + Zef
29 november 1980	Bauhaus + Zef + Pierre en Rick
13 december 1980	New Order + Minny Pops
16 mei 1982	Alan Vega + Honey Hush
28 mei 1982	Theater of Hate + Torpedos
21 juni 1982	Palais Schaumburg + de Div
15 september 1982	Modern English + Piu Piu
26 september 1982	Lavvi Ebbel + Eric Random and the Bed Lamites
10 oktober 1982	Wirtschaftswunder + Niew Hip Stilen
14 oktober 1982	Birthday Party + Mambo's
16 oktober 1982	Tuxedomoon
24 oktober 1982	Liaisons Dangereuses + Dojoji
13 november 1982	Abwärts + 39 Clocks
28 november 1982	Culture
17 december 1982	The Meteors + the Corridor des Affairs

Vervolg Aktiviteiten - Concerten

10 januari 1983	Notorische Reflexe
5 februari 1983	Tapper Zukie
5 maart 1983	Einstürzende Neubauten
23 oktober 1983	Lazare Kenmengue
24 mei 1984	Circle Ensemble en Kodo

Aktiviteiten - Feesten

De feesten, enkele uitzonderingen daar gelaten, zijn altijd een groot succes geweest. De combinatie van verschillende "disciplines", muziek, beeldende kunst, film, video, dia-projecties, dans, theater, dichters etc., vormen een grote aantrekkingskracht op het publiek. Uiteraard komt men ook om elkaar te zien. Aan de inrichting van de zaal, die iedere keer anders is, wordt de grootst mogelijke aandacht geschonken. Het bezoek heeft een cineac-achtig karakter, d.w.z. de mensen komen af en aan tijdens een doorlopende voorstelling, waardoor er enorme bezoekersaantallen gehaald worden. Niet alleen Hal 4 zelf, maar ook verschillende particuliere organisaties, studenten, jongeren, etnische groeperingen, hebben feesten georganiseerd. Traditie-getrouw monden de feesten uit in een swingend dansgebeuren dat tot diep in de ochtend voortduurt.

Feesten

22 september 1979	Lijn 1, Hal 4, Half 9. Met Fad Gadget, Scritti Politti, Boxing Crooswijk, Luxaflex, Onafhankelijk Toneel, Charly van Rest en Wink van Kempen
21 juni 1980	Zomermuziek door bv. de Toekomst. Met Young Marble Giants, Vice Versa en Last Pogo in Paris
5 juli 1980	Rotterdam must dance met the Mighty Observer, Spliff Sounds, en film
10 augustus 1980	Portoricaanse Party
22 november 1980	Rotterdam must dance Again. Met Chuck Lonely, d.j. Alex Only, en projekties.
16 april 1982	Academie voor Beeldende Kunst met Jajaja, Allez Allez en Sorry
1 juli 1983	Hittegolfffeest I met Mark Stewart & the Mafia, d.j. Alex, film e.d.
29 juli 1983	Hittegolfffeest II Shaka Walla Night met Master Blaster en President C.
23 september 1983	Big Party the Ghetto met Alex and the Remix, oude sloop amerikanen etc.
2 december 1983	Dansfabriek met Die Zimmermänner, d.j. battle met Haha en vrienden.

Vervolg Aktiviteiten - Feesten

- 27 januari 1984 Rotterdam must dance III met the Armoury Show, grootbeeldvideo en d.j. Haha
- 4 februari 1984 Exit's Rott en Roll feest met Gene Servance and his Tennessee Ducktails, Rockin Bones en the Blues Brothers.
- 29 februari 1984 Studenten vereniging S.S.R. met o.a. Margriet Eshuysband.
- 16 maart 1984 Crème de la crème I met Schlaflose Nächte, grootbeeldvideoprojekties en WHS d.j.'s
- 30 maart 1984 Crème de la crème II met Portion Control en grootbeeldvideo.
- 31 maart 1984 Exit's Rataplan met Blue Grass band, Pianoman, Can-candanseressen, mime, theater en playback.
- 12 april 1984 Studenten vereniging Laurentius met funkband, d.j. etc.
- 19 mei 1984 Exit's Dwaas aan de Maas, met Mute, District 26 en Spot the Loony
- 6 oktober 1984 6 oktober, 5 jaar Hal 4, met Mammoet, de Zwit, breakdancers, bodypopppers en 's avonds the Schismatics, Palais Schaumburg, Jules Deelder, Buba, Caesare, Haha, Duende en vele anderen.

Aktiviteiten - theater

Hal 4 en het omliggend terrein heeft ideale kenmerken voor theaterprodukties. Het lege doos concept, nu inspiratie voor de nieuw te bouwen schouwburg in de stad, vraagt om doorbreking van het conventionele "lijsttoneel".

Een in 1978 groots opgezet "Waterworksproject" wat zich zou moeten afspelen in de waterbassins en waar de geschiedenis van de "Titanic" centraal zou staan ging op het laatste moment niet door wegens een tekort op de begroting.

De "Woyzeck"produktie speelde zich af op 10 verschillende lokaties waarbij het publiek van hot naar her gesleept werd en de suggestie gewekt werd als of ze life aanwezig waren bij de opnames van een speelfilm.

Met name de bovenloopkraan is voor speciale effecten en goede bereikbaarheid van het lichtplafond, ook waar decorstukken op de vloer staan.

De aanwezigheid van de verschillende werkplaatsen is ook bij toneelprodukties een welkome aanvulling gebleken.

De geladen sfeer in de schouwburgen, alsof je in een kerk zit, ontbreekt in Hal 4, wat een voordeel blijkt voor mensen die de afgelopen jaren afgeknapt zijn op theater.

Ontelbare opstellingen zijn mogelijk. Theatermakers kunnen aan de slag zonder bang te hoeven zijn voor beschadigingen van de inrichting. De grote deuren maken het zelfs mogelijk vrachtwagens en containers naar binnen of er door heen te laten rijden.

Vervolg Activiteiten - theater

Dat Hal 4 op theater-gebied een aantal bijzondere produkties in huis heeft gehad, mag uit onderstaande recensies blijken. Woyzeck.

- Eén van de meest geslaagde en verfrissende toneelprodukties die dit jaar is gemaakt. (Toneel Theatraal)
- Fraai geënceneerd. (NRC-Handelsblad)
- Opvallende toneelavond (Het Parool)
- Utopia terrein geknipt voor Woyzeck (Het Vrije Volk)
- Woyzeck met kracht vertolkt. (Brabantsdagblad)
- Bijzondere en ontroerende Woyzeck. (Haarlems Dagblad)

Orkater Ballast.

- Opera Ballast oogstrelend. (Algemeen Dagblad)
- Schitterend opera spektakel van Orkater (De Telegraaf)
- Avontuurlijke en verassend spirituele muziek. (Haarlems Dagblad)

Radeis Echafaudages.

- Huilen van 't Lachen. (De Telegraaf)
- Slapstick theater van de bovenste plank. (Het Vrije Volk)
- Radeis onweerstaanbaar grappig. (De Volkskrant)
- Waard om van verre naar Rotterdam te reizen. (R'dams Nieuwsblad)
- Radeis met nieuw soort theater. (Het Parool)
- Verukkelijk theater. (Algemeen Dagblad)

RO Theater God.

- Ik heb de lachtranen uit mijn ogen zitten pinken (De Telegraaf)
- God aanstekelijk uit de verf, een Rotterdams familiefestje. (Het Vrije Volk)
- Overtuigend toneel bij RO Theater. (Algemeen Dagblad)
- Zeldzaam sprankelend en vrijmoedig toneel. (Haarlems Dagblad)
- Nieuwe Lulligheid. (De Volkskrant)
- Chaos en spektakel. (NRC-Handelsblad)
- Het was feest in Rotterdam. (trouw)
- Om te smullen voor een ieder met gevoel voor absurde humor (Rotterdams Nieuwsblad)

Theatervoorstellingen:

21 augustus 1980	Circus Oz
7 t/m 17 juni 1982	Woyzeck
19 juni 1982	Kiss
23 t/m 26 juni 1982	Chaoz, De Gek en de Non.
12 t/m 30 april 1983	Stichting Orkater met Ballast
15 t/m 29 mei 1983	Radeis met Echafaudages.
7 dec. t/m 12 jan '85	RO Theater met God.

Vervolg Activiteiten

Constructies en repetities.

Naast het podium-gebeuren is Hal 4 ook uitermate geschikt als werkplaats voor volumenieuze constructies, decorbouw, proefopstellingen en repetities.

Het moet hier gaan om grotere produkties, omdat het anders financieel niet verantwoord is Hal 4 voor dergelijke werkzaamheden te gebruiken en te verwarmen.

Zomer 1981	Stichting Theater Initiatieven Rotterdam met Op Hoop van Zegen.
December 1981	De Voorziening met Rock en Roll Show.
19 april t/m 6 juni 1982	STIR met Woyzeck
9 maart t/m 11 april 1983	Orkater met Ballast
1 mei t/m 14 mei 1983	Radeis met Echafaudages i.o.v. STR
25 t/m 28 oktober 1983	De Zwarte Hand met Piccolo Paradiso
24 aug. t/m 20 sept. 1983	RO Theater met de Vliegen
8 okt. t/m 6 dec. 1984	RO Theater met God
	En diverse kleinere projekten.

Beurzen, kongressen en tentoonstellingen.

Dankzij het indertijd georganiseerde uitvinderscongres is Hal 4 ondermeer tot stand gekomen. Spijtig is te moeten constateren dat er op dit gebied te weinig vervolg-activiteiten hebben plaats gevonden. Oorzaken daarvan zijn het slordige aanzien van de hal in de afgelopen jaren en het ontbreken van voorzieningen zoals stoelen e.d. Er moest veel gehuurd worden, waardoor de organisatiekosten te hoog werden en we niet concurrerend genoeg op dit gebied konden werken.

7 juni 1980	Uitvinderscongres
20 november 1982	Cassettemarkt
15 augustus 1983	Bewonersvergadering D.W.L.-terrein
2 oktober 1983	Historische Autodag.
10 november 1983	Bewonersvergadering D.W.L.-terrein
8 t/m 12 februari 1984	Tuinbeurs Fa. v.d. Koot
12 april 1984	Receptie Bouwmij. Wilma

Activiteiten - festivals

Ook een aantal festivals hebben in Hal 4 plaatsgevonden.

28 september 1979	Sleperspop
12 september 1979	Flipofes, Pottendag
14 september 1979	Flipofes, slotmanifestatie.
10 en 11 december 1983	Pop van Buiten.

Aktiviteiten - Rollerskating

Volgens één van de initiatiefnemers van het roller-skaten in Rotterdam, Hans van Veldhuizen, is Hal 4 de bakermat waar de roller-skate rage in Rotterdam begonnen is. Op de lange duur bleek Hal 4 te klein geworden en daardoor te gevaarlijk wegens de grote belangstelling. Zodra de energiehhal na de verbouwing weer klaar is, zal het skaten daar verder gaan. Jammer dat de staf van Arena het tijdelijk gebrek aan ruimte niet wou opvangen op een toch door hen niet gebruikte avond.

Najaar 1980	Skaten
Najaar 1982	Skaten
Zomer 1984	Skaten

Aktiviteiten - video en film.

Voor het medium video en film heeft Hal 4 grote belangstelling. Tijdens feesten hebben er verschillende experimenten plaatsgevonden met grootbeeld videoprojekties en 8 en 16 mm filmprojekties.

Er hebben opnames plaatsgevonden voor een eindexamenprojekt van een student van de Academie voor Beeldende Kunst, proefopnames door de VPRO van Orkater's Ballast. Registratie van Pop van Buiten voor het NOS programma Paspoort. In de toekomst wil Hal 4 graag als studio voor film en video gaan werken. Wellicht moet onderzocht worden of daar een markt voor is en wat voor extra voorzieningen daartoe noodzakelijk zijn. De combinatie Hal 4 en Hal 3 kan ideaal worden. Samen met Hans Werlemann, Bob Visser en vele andere kontakten met filmmakers. Nevenaktiviteiten van Hal 4, zoals het zelf maken van films moeten tot de mogelijkheden gaan behoren.

Publiciteit.

Publiciteit moet werken als een sneeuwbal. Als die gaat rollen wordt die groter en groter. Als je hem niet aan het rollen krijgt gebeurt er niets.

In het verleden is er nog al eens, door geldgebrek, bezuinigd op de publiciteit, wat als je dat achteraf bekijkt, onmiddellijk zijn weerslag had.

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen de publiciteit voor een specifiek optreden en publiciteit die de naamsbekendheid van Hal 4 in het algemeen vergroot. Deze laatste ontstaat door recensies, radio-uitzendingen en genoemd worden in de media. Publiciteit voor specifieke optredens gebeurt d.m.v. affiches, persberichten, advertenties en uitnodigingen. De affiches van Hal 4 vallen op door hun eigenzinnig ontwerp, groot formaat en kleurgebruik. Deze affiches zijn ontworpen door Alan David-Tu, Chiel van der Stelt, Hans van der Tol en Hans Werlemann. Ze worden door Hans van der Tol gezeefdrukt. Deze affiches zijn opgenomen in de collecties van het Museum Boymans van Beuningen en het Stedelijk Museum Amsterdam.

Ze zijn tentoongesteld in Museum Fodor Amsterdam, Rietveld Academie Amsterdam en op tentoonstelling "Kunst uit Rotterdam" in Museum Boymans-Van Beuningen.

Wat betreft de persberichten is men afhankelijk van de redakties van de media. Ruimtegebrek betekent niet plaatsen. De verwerking van agendagegevens voor eenmalige gebeurtenissen verloopt bij de meeste kranten bijzonder rommelig. De onvrede over Magazijn is een algemeen verschijnsel. Te lange voorbereidingstijd en een onaantrekkelijke inhoud.

Uitnodigingen blijken steeds belangrijker te zijn. Als hand-outs in openbare gelegenheden en via een adressenbestand als mailing. Met advertenties is in het verleden geëxperimenteerd. Wegens de relatief hoge kosten heeft veelvuldig gebruik daarvan nog niet plaatsgevonden.

De rol van Radio Rijnmond lijkt steeds belangrijker te gaan worden.

Kolofoon:

Uitgave : Stichting Hal 4
Watertorenweg 180,
3063 HA Rotterdam
010-126031

Foto's : Hans Werlemann/Evan van der Most

Typewerk : Tineke Werlemann

Illustraties : Utopiacomplex,
Radeis met Echafaudages,
Orkater met Ballast,
en Rotterdam Must Dance...